

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právní úprava společného financování (lending-based crowdfunding) v ČR

Crowdfunding je v posledních letech stále frekventovanějším způsobem financování zejména startupů, malých a středních podniků či různých podnikatelských i nepodnikatelských projektů. Ve své podstatě však nejde o nic nového. Získávání finančních prostředků od veřejnosti v podobě určité skupiny lidí – investorů, je poměrně běžné a užívané. Novým faktorem v této oblasti je způsob jeho provedení. Využití internetu, sociálních sítí a online marketingu s sebou přináší řadu nových obchodních a investičních příležitostí, ale i rizik.

GLATZOVA & Co.

Tento článek se věnuje možným regulatorním limitům činnosti crowdfundingových platform zaměřených na finanční crowdfunding ve formě společného úvěrování (*lending-based crowdfunding*), při kterém poskytovatel peněz očekává úplnou, příp. částečnou finanční návratnost své investice. Platformy provozující lending-based crowdfunding obvykle provádějí tři hlavní činnosti a to zprostředkování úvěrů, nakládání s finančními prostředky a vymáhání pohledávek.

Česká republika, stejně jako většina evropských zemí, nemá žádný předpis, který by speciálně upravoval crowdfunding, a spoléhá se na řešení této situace zejména pomocí stávající regulace finančních služeb a retailových finančních produktů. Právní předpisy, které je možné uplatnit pro crowdfundingové platformy provozující společné úvěrování, lze zjednodušeně rozdělit do tří kategorií:

- 1. předpisy regulující shromažďování prostředků od veřejnosti a jejich využití;
- 2. předpisy spotřebitelského práva; a
- 3. předpisy proti praní špinavých peněz.

Shromažďování prostředků od veřejnosti a jejich využití

Platformy provozující lending-based crowdfunding mohou poskytovat platební služby podle zákona č. [284/2009](#) Sb., o platebním styku, zejména pokud za úplatu participují na bezhotovostních převodech peněžních prostředků. Zákon zejména vyžaduje, aby společnosti, které mají v úmyslu poskytovat platební služby, získaly před zahájením poskytování platebních služeb povolení k činnosti platební instituce, které uděluje Česká národní banka.

Snazší alternativou se pro crowdfundingové platformy může zdát možnost poskytovat platební služby jako poskytovatel platebních služeb malého rozsahu. Poskytovatel platebních služeb malého rozsahu je oprávněn tyto služby poskytovat nikoliv na základě povolení ČNB jako platební instituce, ale jen na základě zápisu do registru poskytovatelů platebních služeb malého rozsahu. Významným omezením je, že měsíční průměr částek jím provedených platebních transakcí v České republice nesmí přesáhnout částku 3.000.000 EUR, počítáno jako průměr za 12 po sobě jdoucích měsíců.[1]

Pokud by např. crowdfundingové platformy přijímaly prostředky od investorů, mohla by jejich činnost vykazovat znaky přijímání vkladů od veřejnosti ve smyslu zákona č. [21/1992](#) Sb., o bankách. Jde o činnost vyhrazenou tzv. bankovnímu monopolu, tj. pouze bankám a družstevním záložnám.

V závislosti na obchodním modelu konkrétní platformy může teoreticky přicházet v úvahu i aplikace zákona č. [240/2013](#) Sb., o investičních společnostech a investičních fondech (dále jen „ZISIF“). V případě, že dochází ze strany crowdfundingové platformy k shromažďování finančních prostředků od investorů, které spadá pod ZISIF, půjde opět o regulovanou finanční službu, v tomto případě kolektivní investování. Alternativní možností je spravování majetku platformou na základě zápisu do seznamu vedeného Českou národní bankou v souladu s ustanovením § 15 ZISIF.

Činnost crowdfundingové platformy, zejména pokud překročí zprostředkovatelský charakter, tedy může vykazovat znaky regulovaných finančních služeb. Poskytování těchto služeb bez adekvátního povolení je přitom správním deliktem a za určitých okolností může být kvalifikováno i jako trestný čin neoprávněného podnikání.

Ochrana spotřebitele

Provozovatelé crowdfundingových platform, pokud svou činnost vykonávají jako podnikatelé, by měli rovněž věnovat pozornost otázkám práva na ochranu spotřebitele (zejména zákon č. [634/1992](#) Sb., o ochraně spotřebitele) a úpravy spotřebitelských smluv (včetně distančních smluv o finančních službách) v občanském zákoníku atd. V pozici spotřebitelů budou zpravidla investoři (tj. onen „dav“, „crowd“), tj. veřejnost poskytující své prostředky jako úvěr/půjčku příjemci crowdfundingu. Pokud tímto příjemcem bude nepodnikatel, uplatní se regulace spotřebitelského úvěru podle zákona č. [257/2016](#) Sb. o spotřebitelském úvěru vyžadující jak příslušné oprávnění pro poskytovatele i zprostředkovatele, tak stanovující rozsáhlá práva spotřebiteli - příjemci crowdfundingu.

AML/CFT regulace

Regulace v této oblasti má za cíl znesnadnit financování teroristických organizací a legalizaci výnosů získaných z trestné činnosti. Zákon č. [253/2008](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, vymezuje okruh potenciálně podezřelých finančních transakcí, vyjmenovává subjekty, které mají povinnost transakce vyhodnocovat, a stanovuje postupy pro případ zjištění podezřelé transakce. Platformy provozující lending-based crowdfunding budou ve většině případů považovány za povinné osoby podle tohoto zákona, zejména pokud budou přijímat hotovost v částce odpovídající nejméně 15.000 EUR. Budou mít tak mimo jiné povinnost identifikovat klienta, provádět jeho kontrolu (due diligence), uchovávat informace a oznámit podezřelý obchod Ministerstvu financí.

Závěr

Výše uvedené právní předpisy nejsou pro činnost crowdfundingových platform zdaleka jediné použitelné. Konkrétní právní úpravu vztahující se ke konkrétní platformě je nutné posuzovat vždy s ohledem na její obchodní model.

S ohledem na výše uvedené je zřejmé, že jednotná regulace crowdfundingu v České republice by byla přínosná zejména s ohledem na vyjasnění pravidel, kterými se mají crowdfundingové platformy řídit. Za současného stavu roztroušené právní úpravy jak na úrovni Evropské unie, tak na vnitrostátní úrovni, může být investování prostřednictvím lending-based crowdfundingu pro investory, i pro platformy, odrazující nebo velice rizikové.

Mgr. Jana Zahránková,
advokátní koncipientka

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

[1] § 36 odst. 2 zákona č. [284/2009](#) Sb., o platebním styku.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová ztráta a její vliv na lhůtu pro stanovení daně](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc březen 2026](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)